

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Małarski (przewodniczący)

SSN Dariusz Kała (sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

w sprawie **D. R.**

skazanego za czyn będący według prawa polskiego przestępstwem z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r. zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2019 r. , sygn. akt V KO 68/19 o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem szwedzkiego sądu pierwszej instancji (Tingsrätt) w Malmö z dnia 24 maja 2016 r., B 1450 – 16, D. R. został skazany za przestępstwo „kwalifikowanego przemytu środków odurzających” na karę 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Jednocześnie sąd orzekł o wydaleniu go z Królestwa Szwecji i nałożył na niego zakaz powrotu na terytorium tego kraju przed 24 maja 2026 r. Szwedzki sąd drugiej instancji (Hovrätten) dla S. i B. wyrokiem z dnia 18 lipca 2016 r., sygn. akt B 1559 – 16 zmienił orzeczenie sądu pierwszej instancji w

ten sposób, że wydłużył okres zakazu wjazdu na teren Szwecji do lat 15, czyli przed dniem 24 maja 2031 r.

Szwedzka Służba Więzienna i Probacyjna zwróciła się do Sądu Okręgowego w P. o wykonanie w Rzeczypospolitej Polskiej wobec D. R. wskazanej wyżej kary pozbawienia wolności.

Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2017 r., sygn. akt III Kop 149/17 Sąd Okręgowy w P.:

- w punkcie 1. na podstawie art. 611tg § 1 w zw. z art. 611 ti § 1 k.p.k. orzekł o wykonaniu w Rzeczypospolitej Polskiej kary 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wobec D. D. R. wyrokiem sądu I instancji w M. z dnia 24 maja 2016 r., w sprawie B 1450 – 16, zmienionym na mocy wyroku sądu II instancji dla S. i B. z dnia 18 lipca 2016 r., w sprawie B 1559 – 16,
- w punkcie 2. na podstawie art. 611tl § 1 zdanie pierwsze stwierdził, że czyn za który D. D. R. został skazany wyrokiem sądu I instancji w M. z dnia 24 maja 2016 r., w sprawie B 1450 – 16, zmienionym na mocy wyroku sądu II instancji dla S. i B. z dnia 18 lipca 2016 r., w sprawie B 1559 – 16 stanowi według prawa polskiego przestępstwo z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- w punkcie 3. na podstawie art. 611tl § 1 zdanie trzecie k.p.k. na poczet wskazanej w punkcie 1. kary pozbawienia wolności zaliczył D. D. R. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w Królestwie Szwecji od dnia 18 lutego 2016 r. do dnia przekazania skazanego na terytorium Polski.

Ponadto na mocy tegoż postanowienia sąd zastosował wobec D. D. R. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 20 dni od dnia przekazania go z terytorium Królestwa Szwecji do Rzeczypospolitej Polskiej i orzekł o kosztach procesu.

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiódł obrońca skazanego, który zaskarżył je w całości i podnosząc zarzuty obraży przepisów prawa procesowego, tj. art. 7, 4 i art. 410 k.p.k., błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a także obrazę art. 611tg § 1 k.p.k. w zw. z art. 611ti § 1 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez odmowę wykonania w Rzeczypospolitej Polskiej orzeczonej wobec D. R. kary, ewentualnie o uchylenie

zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 6 lutego 2018 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu, sygn. akt II AKz 7/18 utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie i orzekł o kosztach procesu.

Pismem, datowanym na 5 czerwca 2019 r., D. R. zwrócił się o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, sygn. akt II AKz 7/18 utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 grudnia 2017 r., sygn. akt III Kop 149/17 „w celu zmiany postanowienia i umieszczenie w nim obligatoryjnego zwolnienia, które przypada na dzień 19 października 2019 r. i wyznaczenie mu pełnomocnika do reprezentowania go w tej sprawie”.

W piśmie tym skarżący podniósł, że postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu nie uwzględniało faktu, że zgodnie z prawem państwa wydającego przysługiwało mu prawo do przedterminowego warunkowego zwolnienia po odbyciu 2/3 kary. Powyższe spowodowało, że doszło do naruszenia powagi rzeczy osądzonej, art. 7 Decyzji Ramowej 2008/909/WSiSW oraz przepisów prawa procesowego Konstytucji. Sąd bowiem dokonał manipulacji w ten sposób, że nie wyznaczył obligatoryjnego zwolnienia po upływie 2/3 kary, tj. 19.10. 2019 r. Ponadto skarżący wskazał, że w postępowaniu III Kop 149/17 toczącym się przez Sądem Okręgowym w Poznaniu mogło dojść do bezwzględnych przesłanek uchylenia orzeczenia, tj. z art. 439 § 1 pkt 10 i 11 k.p.k. w zb. z art. 440 k.k., albowiem z postanowienia z dnia 18 grudnia 2017 r. wynika, że hipotetycznie miał obrońcę z urzędu w osobie J. F., ale ten ani razu się z nim nie skontaktował ani pisemnie ani osobiście. Ponadto Sąd Okręgowy w Poznaniu nie doprowadził go na posiedzenie, ani nie powiadomił go o terminie tego posiedzenia, co pozbawiło go prawa do obrony.

Postanowieniem z dnia 27 września 2019 r., sygn. akt V KO 68/19 Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku D. R. o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że we wniosku skazany nie przedstawił żadnych argumentów świadczących o konieczności wznowienia

postępowania. W toku postępowania wznowieniowego sąd nie może badać kwestii nabycia przez skazanego uprawnień do warunkowego przedterminowego zwolnienia. W przedmiotowym postępowaniu nie zaistniała również potrzeba wznowienia postępowania na podstawie art. 540b § 1 k.p.k.

Po otrzymaniu odpisu tegoż postanowienia skazany skierował do sądu pismo, z którego wynika, że nie zgadza się tą decyzją procesową i w związku z powyższym wnosi o przyznanie mu pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia zażalenia. Zarządzeniem Przewodniczącego V Wydziału Izby Karnej Sądu Najwyższego powyższe pismo zostało potraktowane jako zażalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest bezzasadne.

Na wstępie należy zauważyć, że zgodnie z art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania nie pochodzącego od obrońcy lub pełnomocnika bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Wspomniana oczywista bezzasadność wniosku występuje m.in. w sytuacji, gdy jego autor przyczyny wznowienia postępowania wiąże z okolicznościami niemieszczącymi się w ustawowych podstawach wznowienia postępowania (postanowienie SN z 25 września 2015 r., II KO 49/15, OSNKW 2016/1/5). Taki stan rzeczy bezspornie zaistniał w przedmiotowej sprawie. Podane przez wnioskodawcę okoliczności i to zarówno te związane z kwestią nabycia uprawnień do warunkowego przedterminowego zwolnienia, jak i nieobecnością na posiedzeniu, na którym zapadło postanowienie III Kop 149/17 oraz brakiem kontaktu z obrońcą, nie mieszczą się w zamkniętym katalogu podstaw wznowieniowych ujętych w kodeksie postępowania karnego, co trafnie zauważył Sąd Najwyższy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

W kontekście zawartych w uzasadnieniu wniosku twierdzeń dotyczących braku powiadomienia skazanego o terminie posiedzenia przed Sądem Okręgowym w Poznaniu, należy jeszcze raz podkreślić, że takie postąpienie sądu było jak najbardziej prawidłowe. Zgodnie bowiem z art. 611ti § 1 k.p.k. jeżeli skazany przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, nie zawiadamia się go

o terminie posiedzenia, na którym sąd rozstrzyga sprawę wykonania w Polsce kary pozbawienia wolności wymierzonej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej (tak trafnie M. Janicz (w:) Kodeks postępowania karnego, pod red. K. Dudki, Komentarz, WKP 2018, komentarz do art. 611ti, teza 1). Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu pod nieobecność oskarżonego w warunkach, o których mowa w art. 540b § 1 k.p.k. dotyczy natomiast wyłącznie sytuacji wydania orzeczeń kończących postępowanie, gdy ustawa przewiduje udział w nim oskarżonego, a nie został on powiadomiony o terminie posiedzenia albo doręczono mu zawiadomienie w inny sposób niż wskazany w komentowanym przepisie (zob. D. Świecki (w:) Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, pod. red. D. Świeckiego, LEX/el. 2019, komentarz do art. 540b, teza 9). O zaistnieniu podstawy wznowieniowej z art. 540b § 1 k.p.k., w związku z brakiem udziału skazanego w tym posiedzeniu, już z tej perspektywy nie mogłoby zatem być mowy. Ponadto w posiedzeniu przed Sądem Okręgowym w P. uczestniczył obrońca skazanego (zob. art. 540b § 2 k.p.k.). Na marginesie tych uwag należy również zauważyć, że właśnie przebywanie skazanego za granicą było podstawą wyznaczenia mu obrońcy z urzędu w postępowaniu o wykonanie orzeczenia. Oczywiście jest więc, że w tej sytuacji brak kontaktu obrońcy ze skazanym nie może świadczyć o naruszeniu przysługującego skazanemu prawa do obrony.

Na zakończenie należy wskazać, że wbrew temu co wskazał w zażaleniu skazany, przyczyną wydania postanowienia o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania nie była okoliczność, że nie pochodzi on od osoby uprawnionej, ale fakt, iż z zawartej w nim argumentacji wynikało, iż jest oczywiście bezzasadny (art. 545 § 3 k.p.k.).

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy uznał zaskarżone postanowienie za w pełni zasadne i utrzymał je w mocy.